

C.W. Schultz-Lorentzen prædiken allehelgensdag

Taler

Christian Wilhelm Schultz-Lorentzen
Præst

Dato

2. november 1941

Sted

Vor Frelzers Kirke

Omstændigheder**Prædikentekst**

Matthæusevangeliet kapitel 5, vers 1-12

- 1 Fra gammel Tid har den kristne Kirke haft to Helligdage, Festdage, lige efter hinanden, den ene var Allehelgensdag den 1. Novbr. og den anden Allesjælesdag den 2. Novbr. Skønt de ligger saa nær op ad hinanden, at de let blandes sammen, og det er de blevet, især i de evangeliske Kirker, der har tabt
- 5 Traditionerne fra den gamle Kirke, saa maa vi forstaa, at der er en afgørende Forskel paa dem. Er Allesjælesdag helliget Mindet om de overvundne, — dem, der er gaaet bort, de døde, og er det især Graven og Kirkegaarden, Tanken gaar til, saa er Allehelgensdag helliget Mindet om dem, der har sejret. Vi holder i Dag Allehelgensfest, og det er aabenbart baade i de Tekster, vi læser, og i de Salmer,
- 10 vi synger, at det er Sejerstonen, vi nynner paa. Det gælder Salmen: Den store hvide Flok, og det gælder ikke mindst den Begyndelse af Bjergprædikenen, der er vor Tekst. Naar Vor Herre Jesus her siger og gentager dette: Salige ere de, saa fornemmer vi ligesom Klangen af en Sejersfanfare. Salige er de — thi Himmeriges Rige er deres.

15

- Men naar vi spørger, hvem Sejerherren er, saa kan vi ikke svare ved at pege paa de Navne, der er optegnede i den katolske Kirkes Helgenregister. De fleste af dem hører sagtens hjemme i Sagnets Verden, og de, om hvem vi ved noget, har næppe Ret til at bære det sejerrige Helgennavn. De var Mennesker som vi, og
- 20 om dem gælder det, at: store Helgen ogsaa haver Adams Kød og Klæder paa. Jeg tænker paa en Mand som vor danske Helgen Kong Knud. Da hans Broder Oluf fik at vide, at Paven havde gjort ham til en Helgen, sagde han: Det har jeg aldrig mærket, mens han levede. Nej, det er ikke dem, der er Sejerherrerne, det er ikke dem, der er hellige, det er den Sag, de tjente, det er den Herre, de havde givet sig
- 25 i Tjeneste hos, og det, der er deres Ære, er den Troskab, hvormed de har røgtet, hvad Gud har betroet dem. Vær tro indtil Døden, saa vil jeg give dig Livets

Krone. Men vi skal dog nu ikke forarges over, at Mennesker fra gammel Tid har
kaaret sig Helgener, enkelte Navne, til hvem de har knyttet deres Tro paa Sejren,
30 i hvem de ligesom har faaet Bekræftelse paa, at Sejren er vis. Deres Skikkelser har
for mange, ikke mindst for et barnligt Sind, været som Anskuelsesbilleder,
Symboler, der har været en Opmuntring til at være tro og en Forjættelse om, at
Troskaben mod Gud og Guds Sag altid er vis paa Sejren. Behøver vi ikke
saadanne Anskuelsesbilleder, kan vi undvære dem, men saa meget fastere maa vi
35 binde os til den Tjeneste, Gud lægger hen til hver eneste af os. Har vi ikke
Helgener, saa har vi Helligdomme.

Saa lad os først sige det saadan: Det er en hellig Sag at tjene Sandheden. Det
lyder saa lige til, men det er en Opgave, der kræver meget. Det gælder vort
40 daglige Liv, og det gælder i alle Forhold, at vi skal være sanddru. Vi begynder
allerede som smaa at regne med, at det er lettere at klare sig med en Usandhed, i
hvert Fald at gaa uden om Sandheden. Og den Fristelse slipper vi aldrig for. Det
kan godt se ud til, at det er Løgneren, der er den stærkeste. Hvem af os kan lade
være med at tænke paa det i en Tid, hvor Æteren gløder af Usandhed. Det kan se
45 saadan ud, siger jeg, men der er det ved al Løgn, at den udhuler et Menneske
indefra, og den ødelægger et Parti eller et Folk. Løgneren er en farlig
Forbundsfælle. Vi finder her som Kristne den Opgave at være for Sandheden, at
være tro mod Sandhedens Sag, at blive, som der staar i 3. Johs. Brev, Sandhedens
Medarbejdere. Og een Ting kan vi være evig sikre paa, at alt hvad der er af Løgn,
50 det vil blive afsløret og gaa til Grunde. Sandheden skal sejre. Salige er de, der er
af Sandheden. Himmeriges Rige er deres.

Og salige er de, der hungrer og tørster efter Retfærdighed. Det er ogsaa lagt hen
til os, som tørster efter at tjene Retfærdighedens hellige Sag. Det begynder ogsaa
55 med os selv, at øve os i Retsind, at gøre Ret og Skel over for enhver, aldrig at
forvende Retten til vor Fordel eller for den og dens Skyld. Det er paa Lov, Land
skal bygges, og det er Retten, Retfærdigheden, der holder et Folk og et Samfund
sammen, den Grundvold, Fællesskabet hviler paa. Hvad der gjaldt om Løgneren,
det gælder altid, hvor Magten sættes i Rettens Sted.

Og salige er de barmhjertige. Det er ogsaa betroet os at vogte over, at
Barmhjertigheden og Godheden ikke forsvinder mellem Menneskenes Børn. Vi
ved godt, at den gror ikke af sig selv i den Muld, vi er kommen af, men den er
ovenfra. Den er Varmen fra Guds Hjærte, den er givet os i hans Billede, vi
65 skabtes med et Hjærte i Barmen. Vi maa aldrig glemme det, men atter og atter

sætte ind, hvor det lægges hen til os, saa Barmhjertigheden og Godheden kan faa sin Ret her i Verden, alt mens Hensynsløshed og Vold fører det store Ord. Den er foreløbig og midlertidig, Barmhjertigheden er evig.

70

Og endelig nævner vi Fredens hellige Sag. Det kan se ud, som om Freden er blevet hjemløs mellem Mennesker. Der er intet Steds i Verden, hvor den raader. Nej ikke i Verden. Men der er et Sted, hvor den altid har sin Plads, det er i den kristne Menighed. Selv om vi rives med af den mægtige Flodbølge, selv om
75 Kristne ogsaa kaldes til Vaaben, vi maa aldrig høre op med den Forvisning, at Freden er Guds hellige Vilje. Fred paa Jorden for en Menneskeslægt, Gud elsker trods alt. Vi kender den Fred som en indre Fred, der overgaar al Forstand; den skal vi være Tempelvogtere for og aldrig blive trætte af at bære den frem, til den Dag kommer, da Freden bliver helgenkronet her paa Jorden. Naar — det er ikke
80 vor Sag, det er Guds.

Ja, det er ikke blot de store Navne, Gud har sat til at vogte over det hellige; det er ogsaa de smaa, hver eneste af os, der bekender Jesus som sin Herre og vil leve sit Liv i Jesu Navn. I den Forstand er vi Helgener alle, vi, som er døbte og hører
85 hjemme i Guds Menighed. Men vi skal nok faa at vide, at det koster at være i den Tjeneste. Det har Vor Herre forudset, da han følger til: Salige er de, som er forfulgte for Retfærdigheds Skyld, thi Himmeriges Rige er deres. Det er jo ogsaa saadan, at Helgenkronen gerne har været en Martyrkrone. Det vil koste noget, men fremfor alt: Vær tro indtil Døden, saa vil jeg give dig Livets Krone.
90 Hvordan det end gaar os: Sandheden, Retfærdigheden, Barmhjertigheden og Freden vil sejre til sidst. Gud ske Lov.

Kilde

Prædikener af C.W. Schultz-Lorentsen. Nordlundes Bogtrykkeri, København, 1943

95

Kildetype

Dokumentation i bogværk

Tags

Allehelgen, Anden Verdenskrig, Danmarks besættelse 1940-1945, Første tekstrække, Prædiken, Prædikener fra 1900-tallet

100

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/c-w-schultz-lorentzen-praediken-allehelgen>